

ACTA DE LA REUNIÓ DE LA TAULA PER LA MEMÒRIA HISTÒRICA DEL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE

Núm. 12/2022

Caràcter: ordinari

Data: 14 de febrer 2023

Horari: 18:30 h.

Lloc: Sala de Plens de la Seu del districte de l'Eixample i virtualment

Persones assistents

Ma. Carme Méndez Bota	Consellera Municipal B Comú
Ruth Toribio	Consellera Municipal PSC
Albert Cerrillo	Conseller Junts x Cat
Toni Colominas	Conseller ERC
Pilar del Amo	Associació expressos polítics
Marina Comellas	Associació de Veïns i Veïnes de Sagrada Família
Montse Rovira	Finestres de memòria. Centre Cívic casa Elizalde
Jaume Artigues	Associació de Veïns i Veïnes de la Dreta
Mercè Tatjer	Historiadora
Xavier Rius	Associació de Veïns i Veïnes de l'Esquerra
Sandra Ponce	Arxiu Municipal del districte
Isabel Pagés	Cap departament de comunicació
Ricard Terés	Taules territorials de Memòria
Raquel de la Peña Marcús	Tècnica Serveis a les Persones i al Territori

ORDRE DEL DIA

1. Salutació
2. Properes activitats de Memòria al districte
3. Balanç i propostes pel proper mandat
4. Informacions diverses: informacions de la coordinació de taules territorials, refugis antiaeris i itineraris del districte
5. Torn obert de paraula

RESUM DEL DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

1- Salutacions:

Pren la paraula Carme Méndez, a partir del mes d'abril no es pot fer cap acte de caràcter polític, per això aquesta taula és la que acomiada el mandat.

Es canvia l'ordre dels temes a tractar a la Taula.

4- Informacions diverses: informacions de la coordinació de taules territorials, refugis antiaeris i itineraris del districte

Ricard Terés, de les taules territorials de Memòria, comenta que un cop finalitzat el programa de Lluites per l'Habitatge, la funció que tenen com a coordinadors de taules és el de traspasar informació del que fa la Regidoria de Memòria democràtica.

La propera acció que es realitzarà des de la Regidoria seran unes jornades de formació. Aquestes constaran de quatre sessions, tres d'elles teòriques i una pràctica, sobre les polítiques de memòria estatals, autonòmiques i de ciutat. La part pràctica consistirà en una ruta per Ciutat Vella on es veuran les diferents tipologies de senyalització de la memòria. Tindran lloc a l'abril i seran obertes als membres de les taules de memòria. Es retransmetran en línia també i hi haurà la possibilitat de veure-les amb posterioritat.

Informa també que s'organitzarà a principis d'estiu una trobada de totes les taules de districte. Es tractarà d'una jornada pràctica on es posaran en comú el treball de les taules.

Ens dona a conèixer el butlletí de memòria setmanal que edita la regidoria, per inscriure'ns cal accedir a la web de Memòria Democràtica:

<https://ajuntament.barcelona.cat/memoriademocratica/ca/>, al final d'aquesta pàgina, hi ha una casella anomenada «Estiguis al dia de les novetats», aquí ens podem subscriure per rebre el butlletí setmanal de memòria democràtica).

Per altra banda, podem rebre el mailing de protocol de l'Ajuntament, que permet a entitats i persones rebre invitacions a actes sobre temes memorístics. Per accedir-hi, el representant de l'entitat ha d'omplir el document que us farem arribar des de la Taula, anomenat "*protocol autorització dades personals*". A l'hora d'emplenar-ho, a l'apartat «altres dades» s'ha d'indicar "entitats de memòria" (al document hi ha un apartat on posa a/e, el qual vol dir adreça electrònica).

Pren la paraula la consellera, Carme Méndez, informa de la col·locació de 3 faristols: al febrer a passeig Sant Joan amb Consell de Cent, on hi havia la Sala Scala, al març es posaran dos faristols més, el primer d'ells al monument de Clavé, al passeig de Sant Joan 200 i l'altre serà als Camps Elisis, que s'està buscant un punt a passeig de Gràcia per ubicar-ho.

El 4 de març a les 11:00 h tindrà lloc l'acte de descoberta de la placa de l'interior d'illa Treballadores de la Numax, conjuntament tindrà lloc l'acte central del Dia Internacional de les Dones.

L'acte recordarà el paper fonamental que van tenir les dones en la lluita a la desapareguda factoria i comptarà amb diverses actuacions per commemorar el 8 de març.

L'1 d'abril tindrà lloc la inauguració dels Jardins de Cristina Fernández Pereira, ubicats a l'interior d'illa dels antics cinemes Urgell, entre els carrers Sepúlveda i Florida Blanca.

La Carme Méndez, informa també sobre els refugis antiaeris, s'ha estat treballant des del Museu d'Arqueologia de Barcelona, han fet un projecte de recerca recollit en un document (que adjuntarem). Han estat 1.400 els refugis comptabilitzats, dels quals 100 refugis eren de la Junta Defensa Passiva (edificis emblemàtics) i els 1300 refugis restants són d'iniciativa civil. Recordar que al marge d'aquest document, hi ha la web on estan mapejats els refugis antiaeris: <https://ajuntament.barcelona.cat/arqueologiabarcelona/refugis/ca/>

Pren la paraula la tècnica de districte, Raquel de la Peña, sobre els itineraris recorda que els finalitzats són el de l'Esquerra (Enric Granados), el de la Dreta (Passeig Sant Joan) i s'està treballant per finalitzar el de Sant Antoni. Quan l'itinerari de Sant Antoni estigui finalitzat es preveu fer una presentació conjunta d'aquests tres recorreguts. La presentació encara està pendent de definir el format. A partir de la presentació s'espera que els itineraris estiguin disponibles als centres cívics corresponents. S'ha començat a treballar el de Fort Pienc i queda pendent el de Sagrada Família.

3- Balanç i propostes pel proper mandat i 5- Torn obert de paraula

Carme Méndez obra el torn de paraula als presents a la taula, ja que comenta que el balanç s'ha de fer a través de la perspectiva de les persones que formen part d'aquesta. Les propostes de futur seran recollides pel proper mandat.

Pren la paraula la Pilar del Amo, comenta que fa temps que es demana un espai memorial a l'Esquerra amb el nom de Victòria Pujolar, Carme Méndez els indica que facin un dossier amb la informació i la justificació de la petició i l'adrecin a Nomenclator (nomenclator@bcn.cat).

Mercè Tatjer creu que queden moltes coses per fer com són l'edifici Masriera, la cooperativa Barcelonesa i l'Escola Industrial pel valor històric que té (tema que està en mans de la Generalitat), entre d'altres. Creu també que falta referenciar a personatges i institucions que s'han perdut. Carme Méndez creu que són temes importants per treballar en el mandat vinent. Detalla que pel taller Masriera ja ha començat el procés participatiu.

Marina Comelles comenta que les plaques on apareix només el nom de l'indret s'haurien de deixar de fer, per fer-ne unes que acompanyin el nom amb l'explicació de la memòria històrica. Aprofita per comentar que a la reunió de patrimoni, van anomenar la plaça de Pablo Neruda, com a plaça de la hispanitat, quan fa 30 anys que ja no es diu així. Carme Méndez respon que, si han enviat l'acta, caldria fer una esmena comentant l'error.

Pregunta també quan es canviaran les plaques dels passatges que tenen nom de dona. Carme Méndez comenta que s'ha traslladat a Regidoria, els formats de Nomenclator són molt rígids i es treballarà per veure com es pot resoldre. També es demanarà a Regidoria de Memòria perquè guardin pressupost per poder incloure més informació en els interiors d'illa que siguin necessaris. A més a més, s'ha d'investigar les propietats dels passatges, és un tema que es treballarà.

Pren la paraula el Xavier Rius, en referència al Centre de Memòria Democràtica que s'ha de fer a la Model, és un tema que es va aprovar fa temps i els equipaments i espai públic ja va prenent forma, però l'espai memorial està aturat. Ho proposa com un tema prioritari pel següent mandat.

Comenta que als faristols i plaques del districte troba a faltar el recordatori de les lluites veïnals, com ho és, per exemple, la situada a la casa Golferichs.

Valora molt positivament la iniciativa del centre cívic Golferichs que fan una crida a recollir la memòria visual del barri a través dels veïns i veïnes.

Toni Colomina, agraeix la feina de feta per la Taula de Memòria, però ha trobat a faltar el poc reconeixement que s'ha fet a la lleva del biberó, ja que no hi ha cap faristol ni cap mena de recordatori de la seva gesta.

Des de l'Arxiu Municipal de districte, la Sandra Ponce, estan oberts a les donacions de fons dels veïns i veïnes del tot i districte, ja que des de l'arxiu s'intenta preservar les fotografies originals o altres documents que expliquen la quotidianitat del territori de l'Eixample.

Jaume Artigues, com a balanç comenta que les "Lluites per l'Habitatge" van ser molt interessants, però com a proposta creu que la memòria més actual i recent s'ha de tenir present, creu també que caldria afegir els desnonaments invisibles.

Pel que fa al taller Masriera, l'associació de veïns i veïnes de la dreta, com entitat, s'han sentit exclosos, tant en el projecte comunitari de memòria històrica com en l'exposició que finalment no es va dur a terme per manca de finançament. Pel proper mandat, creu que és un tema que caldria desencallar i tirar endavant.

Carme Méndez, elevarà l'acta on queda recollida totes les aportacions a Regidoria de Memòria Democràtic perquè tinguin present la valoració de la taula, els temes prioritaris i el balanç del mandat, per poder treballar les propostes en el nou mandat.

Recorda que la Regidoria de Memòria és la més petita de l'Ajuntament i la que menys pressupost té, espera que la Regidoria es consolidi i es doti del pressupost que mereix la memòria Democràtica de la ciutat de Barcelona.

Sense més temes a tractar, agraeix la participació d'aquests darrers anys a la Taula de Memòria Històrica de l'Eixample i es tanca la reunió.

Barcelona, 14 de febrer de 2023.